

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 17 september 2024
Datum GS-besluit : 15 oktober 2024

Vragen nr. 81

Vragen van **Statenlid M. de Weerdt** (Volt) over Rapport Draghi: toekomst Europese competitievermogen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 17 september 2024 door het lid van Provinciale Staten, **Statenlid M. de Weerdt** (Volt), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Enkele dagen geleden heeft Mario Draghi een rapport uitgebracht, waarin hij uiteenzet wat er nodig is om Europa in de toekomst competitief te houden.¹ Hij identificeert drie actiegebieden: 1) het sluiten van het innovatiegat met de VS en China; 2) het vergroenen van de economie; 3) het verbeteren van de veiligheid van Europa en het verminderen van Europese afhankelijkheid van onder meer China. Hoewel deze onderwerpen, en Draghi's aanbevelingen, voornamelijk gericht zijn op de Europese bestuurslaag, zijn veel van de onderwerpen wel degelijk relevant voor de provincie Noord-Holland.

Daarom stellen we de volgende vragen.

INLEIDING

Het rapport van Mario Draghi is een belangrijk rapport over de staat van de Europese economie en hoe onze economie zich verhoudt tot vooral China en de Verenigde Staten. Draghi vraagt vooral aandacht voor het achterlopende concurrentievermogen van de EU, hetgeen onder meer blijkt uit de stagnerende arbeidsproductiviteit in Europa in vergelijking met China en de VS. Het structureel achterblijven van arbeidsproductiviteit zet economische groei in de EU onder druk en daarmee zijn ook onze standaarden voor welvaart en welzijn op lange termijn moeilijk houdbaar. Ook leidt dit tot een verslechtering van de betaalbaarheid van noodzakelijke maatschappelijke investeringen, zoals in klimaat, energietransitie en verduurzaming. Daarnaast lijkt Europa niet goed in staat om een strategische positie voor de ontwikkeling en productie van hoogwaardige producten te bereiken, omdat we voor belangrijke technologieën en kritieke grondstoffen van de VS en China afhankelijk zijn. Veelbelovende innovatieve startups en bedrijven kiezen te vaak voor de VS als vestigingsplaats om door te groeien, vanwege achterblijvende financiering en ingewikkelde regelgeving in de EU. Draghi roept onder meer op tot een krachtige inzet op innovatiesectoren die veel toegevoegde waarde opleveren, zoals de techsector, het stroomlijnen van fondsen om deze sectoren te ondersteunen, en het vergroten van de strategische onafhankelijkheid van de EU.

VRAGEN

Vraag 1:

Wat betekent het rapport van Mario Draghi voor (de ontwikkeling van) de economie van de provincie Noord-Holland?

Antwoord:

De betekenis van dit rapport voor de provincie Noord-Holland is enerzijds dat het de urgentie

¹ [The future of European competitiveness: Part A. A competitiveness strategy for Europe](#)
[The future of European competitiveness: Part B. In-depth analysis and recommendations](#)

van het versterken van de Europese concurrentiepositie in de context van het mondiale krachtenveld helder laat zien. Anderzijds onderstreept dit rapport het belang van kennisintensieve en hoogwaardige sectoren en ondersteunt het de inzet van de provincie zoals het aandeelhouderschap in de ROM Inwest, het Innovatiefonds en de provinciale inspanningen om de circulaire transitie te versnellen. Veel van de opgaven en maatregelen die Draghi voorstelt, liggen duidelijk bij de EU en de nationale overheden, zoals het tot stand brengen van een Europese kapitaalunie op gebied van investeringsfondsen en het waarborgen van toegang tot kritieke grondstoffen. Wij zien dat het voor onze provincie vooral belangrijk is om de juiste randvoorwaarden tot stand te brengen, waarbinnen deze sectoren zich optimaal kunnen ontplooiën met de hiervoor genoemde instrumenten.

Vraag 2:

Welke lessen trekt GS uit dit rapport voor haar keuzes in de beleidsagenda economie?

Antwoord:

Zoals we bij de beantwoording van de eerste vraag stellen, richt het rapport zich grotendeels op vraagstukken en oplossingen op het schaalniveau van de EU en de nationale overheid. Wij leren vooral uit het rapport dat het belangrijk is om de juiste randvoorwaarden te creëren voor een innovatieve en kennisintensieve economie. Dat betekent inzet voor een goede aansluiting van arbeidsmarkt & onderwijs, stimuleren van innovatie voor Noord-Hollandse bedrijven en projecten, en zorgen voor de juiste condities op gebied van ruimte, bereikbaarheid en wonen. We denken dat de nieuwe Uitvoeringsagenda Duurzame en Circulaire Economie, die momenteel in voorbereiding is, hier goed op aansluit.

Het rapport noemt bijvoorbeeld ook het inzetten van EU cohesiegelden voor innovaties en het toekomstbesendig maken van de arbeidsmarkt. Dit doet de provincie deels al via Kansen voor West.

Vraag 3:

Naast deze twee algemene vragen, stellen wij ook de volgende, meer gerichte vragen, die verband houden met aanbevelingen en bevindingen van Draghi:

Op welke manier kan de provincie Noord-Holland zich voorbereiden op, en gebruik maken van, de opkomst van ai?

Antwoord:

De wijze waarop de Provincie Noord-Holland zich kan voorbereiden op en gebruik kan maken van AI, zullen wij uiteenzetten in onze 'AI- en datastrategie 2025 - 2026'. Deze is op dit moment in ontwikkeling. Naar verwachting wordt de strategie in het voorjaar van 2025 aan Provinciale Staten ter vaststelling voorgelegd. Op 16 september jongstleden verzorgden wij over dit onderwerp een technische briefing aan de commissie Bestuur. Op 24 september nam ons college het besluit om, ter voorbereiding van de vergadering op 21 oktober van diezelfde commissie, wensen en denkrichtingen te vragen voor deze strategie.

Vraag 4:

Op welke manier kan de provincie Noord-Holland bijdragen aan de aanbeveling dat "Europa hoge energieprijzen naar beneden moet brengen terwijl er verder wordt gewerkt richting een koolstofvrije en circulaire economie"?

Antwoord:

Het rapport legt een verband tussen de energietransitie en de concurrentiekracht van Europa en adviseert om de energiemarkt te hervormen en industriepolitiek ten aanzien van de energiemarkt te versterken. Zo zou de EU toezichthouders meer bevoegdheden moeten geven om financiële limieten op te leggen aan handelaren wanneer de Europese energieprijzen significant afwijken van de wereldwijde marktprijzen.

Verder pleit het rapport voor een uniform regelboek voor zowel de energiehandel als de handel in energiederivaten, met geïntegreerd toezicht op beide markten, om kosten te verlagen, ook voor de eindgebruikers. Deze zaken vallen onder nationale of Europese verantwoordelijkheid, zonder directe rol voor de provincies.

Als provincie richten we ons echter wel op de verduurzaming (ook wel 'verschoning' genoemd) van energie en op thema's als klimaatrechtvaardigheid en de bestrijding van energiearmoede. Over dit laatste onderwerp ontvangt u dit jaar een brief met een overzicht van onze inzet. Meer informatie over de provinciale inzet op het gebied van energietransitie vindt u in de Noord-Hollandse Klimaatanpak. De inzet op circulaire economie wordt in januari 2025 besproken in

de commissie Bestuur tijdens de behandeling van de eindconceptversie van de Uitvoeringsagenda Duurzame en Circulaire economie.

Vraag 5:

Welke lessen trekt GS uit de aanbevelingen in het rapport over het belang van effectieve en proactieve burgerparticipatie?

Antwoord:

Het rapport benoemt dat burgerparticipatie van belang is om iedereen betrokken te houden, met name om het vergroten van ongelijkheid (bijv. door energiearmoede) te voorkomen. Wij zien geen concrete voorstellen m.b.t. hoe die burgerparticipatie moet plaatsvinden. Het is dus lastig om hier lessen uit te trekken anders dan de conclusie dat burgerparticipatie belangrijk is. GS onderschrijven inderdaad het belang van effectieve en proactieve inwonersparticipatie. Ook zonder de aanbevelingen in het rapport van Draghi zet de provincie zich in voor inwonersparticipatie. Binnen een tal van projecten werken de ambtelijke werkgroep inwonersparticipatie, communicatieadviseurs en projectmanagers samen om inwoners van Noord-Holland effectief en actief bij ons beleid te betrekken en te laten meedenken/beslissen.